

A young child with curly hair is smiling and playing with colorful wooden blocks. The child is wearing a blue and white checkered shirt. The background is blurred, showing other people and a bright, outdoor setting.

DAGINSTITUTIONERNES HVERDAG 2025 - Delnotat om bemanding

GENNEMFØRT FOR FOA

RAMBOLL

Bright ideas.
Sustainable change.

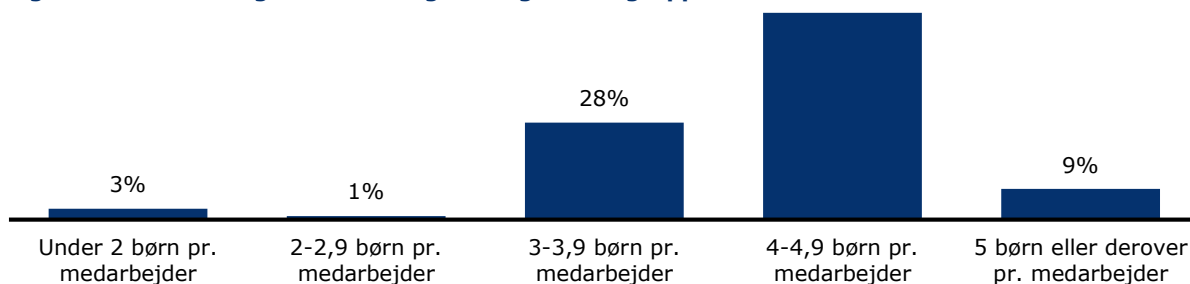
Bemanning på en almindelig onsdag i børnegrupperne

Dette afsnit kortlægger, hvordan medarbejderne oplever, at normeringen i deres børnegruppe ser ud på en almindelig onsdag. Kortlægningen er foretaget ved at sammenholde antallet af børn med det gennemsnitlige antal fast personale eksklusive studerende og elever på tre tidspunkter af dagen (lige efter kl. 9, kl. 11 og kl. 14).

Resultaterne viser, at normeringen på en almindelig onsdag gennemsnitligt er på 4,2 børn pr. voksen i vuggestuer samt 7,4 børn pr. voksen i børnehaver. Det er vigtigt at understrege, at disse tal ikke er direkte sammenlignelige med de normeringer, som offentliggøres af Danmarks Statistik, da det er kommunegennemsnit, og denne undersøgelse ser på bemanning i børnegruppen i enkelte daginstitutioner. De præsenterede tal kan derfor ikke anvendes til at konkludere, hvorvidt kommunerne lever op til kravene om minimumsnormeringer.

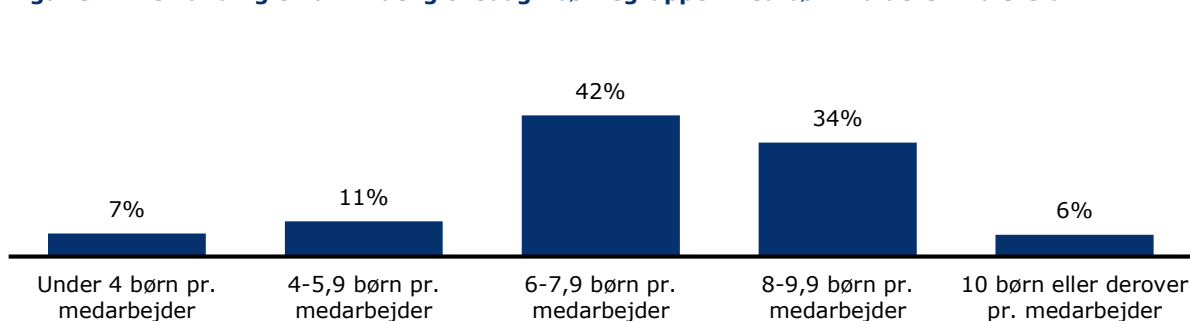
Figur 5-1 og figur 5-2 præsenterer medarbejdernes oplevelse af normeringerne baseret på alt fast personale for hhv. børnegrupper med børn i alderen fra 0-2 år og børnegrupper med børn i alderen fra 3-5 år. Resultaterne viser, at medarbejderne oplever, at de fleste børnegrupper med børn i alderen fra 0-2 år har en normering på mellem 4-4,9 børn pr. voksen (59 pct.), mens 28 pct. har en lavere normering på mellem 3-3,9 børn pr. voksen. For børnegrupper med børn i alderen fra 3-5 år er den typiske normering på mellem 6-7,9 børn pr. voksen (42 pct.), mens der ligeledes er en stor andel (34 pct.), hvor normeringen ligger mellem 8-9,9 børn pr. voksen.

Figur 5-1: Bemanning en almindelig onsdag i børnegrupper med børn i alderen fra 0-2 år

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt medarbejdere. Note: n = 195. Angiver forholdet mellem det gennemsnitlige antal fast personale i børnegruppen på tre tidspunkter af dagen og antallet af børn i børnegruppen for grupper med børn i alderen 0-2 år.

Figur 5-2: Bemanning en almindelig onsdag i børnegrupper med børn i alderen fra 3-5 år

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt medarbejdere. Note: n = 247. Angiver forholdet mellem det gennemsnitlige antal fast personale i børnegruppen på tre tidspunkter af dagen og antallet af børn i børnegruppen for grupper med børn i alderen 3-5 år.

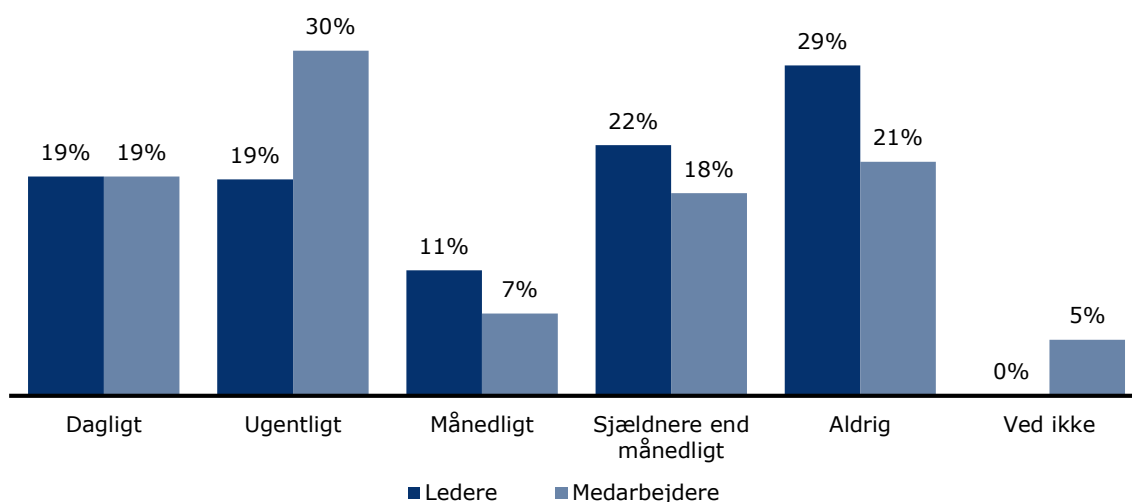
Personalets alenetid med en større børnegruppe

Undersøgelsen har kortlagt, hvor ofte lederne og det pædagogiske personale oplever, at der i ugeplanen er skemalagt 'alenetid', hvor en medarbejder er alene med en stor børnegruppe (defineret som mere end 5 børn i vuggestuer og mere end 10 børn i børnehaver).

Resultaterne fremgår af figur 5-5 og viser, at 19 pct. af lederne og medarbejderne peger på, at der dagligt er skemalagt alenetid. Samtidig er det 19 pct. af ledere og 30 pct. af medarbejdere, som oplever at det sker ugentligt.

Modsat er det omkring halvdelen af lederne (51 pct.), som svarer, at det sker sjældnere end månedligt eller aldrig, mens det blandt det pædagogiske personale er 39 pct.

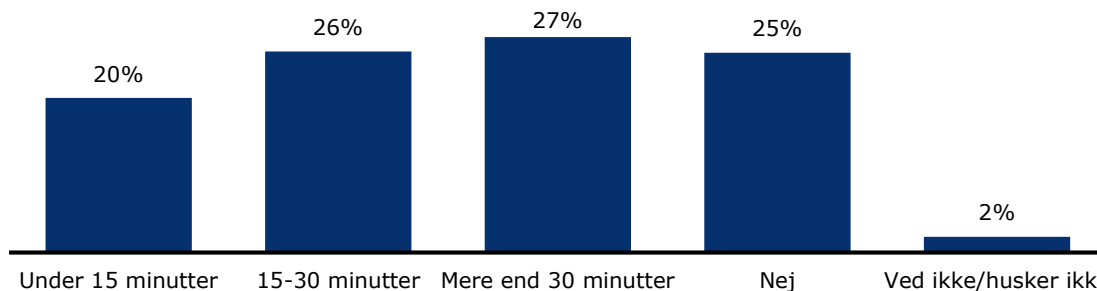
Figur 5-5: Skemalagt alenetid med en stor børnegruppe (mere end 5 børn i vuggestuer og mere end 10 børn i børnehaver)

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt ledere og medarbejdere. Note: n for ledere = 308, n for medarbejdere = 455. Spørgsmålsformulering: Hvor ofte sker det, at du i ugeplanen har skemalagt alenetid, hvor en medarbejder/du er alene med en stor børnegruppe med mere end 5 børn i vuggestuen eller 10 børn i børnehaven (fx. alene på stuen eller legepladsen)?

I undersøgelsen er det pædagogiske personale blevet spurgt ind til, hvorvidt der – sidste gang de var på arbejde – var perioder af dagen, hvor de var alene med en stor børnegruppe. Besvarelserne fremgår af figur 5-6 og illustrerer, at 73 pct. oplevede, at de på et tidspunkt var alene med en stor børnegruppe, hvoraf det for 27 pct. af personalet var i mere end 30 minutter.

Figur 5-6: Tid medarbejderne var alene med en stor børnegruppe sidste gang de var på arbejde (mere end 5 børn i vuggestuer og mere end 10 børn i børnehaver)

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt medarbejdere. Note: n = 455. Spørgsmålsformulering: Tænk tilbage på sidste gang du var på arbejde. Var der da perioder af dagen, hvor du var alene med en stor børnegruppe med mere end 5 børn i vuggestuen eller 10 børn i børnehaven (fx. alene på stuen eller legepladsen)?

METODEBILAG

I dette kapitel præsenteres undersøgelsens datagrundlag og vores metodiske fremgangsmåde, der ligger til grund for de gennemførte analyser. Kapitlet består af to dele. Først præsenteres undersøgelsens population. Dernæst beskrives det, hvordan undersøgelsens kvantitative datagrundlag er etableret gennem en repræsentativ spørgeskemaundersøgelse blandt ledere og en spørgeskemaundersøgelse blandt medarbejdere.

Undersøgelsens population og datagrundlag

Formålet med undersøgelsen er at afdække, hvordan hverdagen for børnene ser ud i de danske daginstitutioner, samt hvilke arbejdsvilkår ledere og medarbejdere arbejder under. Undersøgelsens population består således af ledere og medarbejdere i daginstitutioner, og resultaterne i rapporten er således udtryk for svar, vurderinger og tilkendegivelser fra disse to grupper. I alt er der blevet indsamlet svar, vurderinger og tilkendegivelser fra 308 ledere og 455 medarbejdere.

Pilottest af spørgeskemaer

Spørgeskemaerne og de konkrete spørgsmålsformuleringer er afprøvet og kvalitetssikret inden dataindsamlingen gennem en række pilottest blandt både ledere og medarbejdere. Formålet med pilottesten var at sikre en høj målingsvaliditet på spørgsmålene, hvilket betyder, at der reelt måles på det, man ønsker at måle på. Derudover har pilottesten sikret spørgsmålenes relevans for målgrupperne og afhjulpet forståelsesproblemer i spørgsmålsformuleringerne.

Pilottesten er blevet gennemført med tre medarbejdere (én pædagog, én pædagogisk assistent og én pædagogmedhjælper) og tre ledere ved hjælp af kognitive interviews. Under interviewet er respondenterne blevet instrueret i at tænke højt, imens de har besvaret spørgeskemaet, så vi har fået deres umiddelbare reaktioner på spørgsmålsformuleringer og svarkategorier. Denne type interviews er velegnede til at undersøge, om svarkategorierne er udtømmende, og om spørgsmålene er forståelige og meningsfulde. Spørgerammen er efterfølgende blevet tilpasset som følge af indsigterne fra pilottesten.

Stikprøveudvælgelse og dataindsamling

Spørgeskemaundersøgelsen er gennemført blandt en udvalgt stikprøve af populationen. Denne metode er valgt med henblik på at kunne sige noget generelt om populationen af hhv. ledere og medarbejdere i danske daginstitutioner. For bedst muligt at sikre et repræsentativt udsnit af ledere og medarbejdere, er der anvendt en differentieret dataindsamlingsstrategi i to spor. Det første spor vedrører indsamlingen af besvarelser fra ledere, mens det andet spor vedrører besvarelser fra medarbejdere.

Stikprøven blandt ledere er gennemført som en stratificeret klyngeudvælgelse af ledere på daginstitutionsniveau. Udvalgsstrategien tager afsæt i en klyngeanalyse, hvor alle daginstitutioner i institutionsregistreret inddeles i homogene grupper (strata) på baggrund af deres børnegrupper og geografiske placering. Med afsæt i denne opdeling er der foretaget en simpel tilfældig udvælgelse af et tilstrækkeligt antal daginstitutioner fra hver gruppe. Efterfølgende er daginstitutionernes ledere kontaktet og inviteret dem til at deltage i undersøgelsen.

Der er benyttet to rekrutteringskanaler til at indsamle data fra medarbejderne. Den første har taget udgangspunkt i de ledere, som blev kontaktet som en del af den proces, der er beskrevet ovenfor. Lederne blev opfordret til at dele undersøgelsen med deres medarbejdere. Den anden kanal er gået gennem FOA's medlemspanel og medlemsregister. Konkret blev spørgeskemaet sendt ud til 390 deltagere i FOA's medlemspanel og 2.000 tilfældige medlemmer fra FOA's medlemsregister.

Datagrundlag, repræsentativitet og beregning af analysevægte

Efter dataindsamlingen er besvarelsene blevet rensat og bearbejdet, hvilket samlet set har resulteret i et datagrundlag, som består af 308 besvarelser fra ledere og 455 besvarelser fra medarbejdere.

Stikprøvens repræsentativitet er undersøgt ved at sammenligne data fra Styrelsen for IT og Lærings dagstilbudsregister og Kommunernes og Regionernes Løndatakontor. Tabel 17-1 præsenterer baggrundskaraktistika for lederne og illustrerer, at stikprøven ligner populationen på centrale nøglevariable.

Tabel 17-1: Baggrundskaraktistika for lederne

Region	Andel i stikprøve	Population
Hovedstaden	38 pct.	31 pct.
Midtjylland	17 pct.	24 pct.
Nordjylland	10 pct.	11 pct.
Sjælland	15 pct.	13 pct.
Syddanmark	21 pct.	20 pct.
Aldersgruppe	Andel i stikprøve	Population
0-2 år	9 pct.	6 pct.
0-5 år	66 pct.	72 pct.
2-5 og 3-5 år	25 pct.	22 pct.

Kilde: Institutionsregisteret.

Tabel 17-2 præsenterer ligeledes baggrundskaraktistika for medarbejderne og viser, at pædagoger er underrepræsenterede i stikprøven, mens pædagogiske assistenter er overrepræsenterede. Dette skyldes anvendelsen af FOA's medlemsregister som rekrutteringskanal, da FOA organiserer pædagogmedhjælpere og pædagogiske assistenter i hele landet, men kun pædagoger i Københavns Kommune.

For at tage højde for denne skævhed, har vi udregnet analysevægte, så undersøgelsens resultater kan generaliseres til hele populationen af medarbejdere i daginstitutioner. Når vi præsenterer samlede resultater fra spørgeskemaundersøgelsen blandt medarbejdere, er der således tale om vægtede resultater. Resultaterne skal dog fortolkes med forbehold for, at der kan være parametre, som ikke er medtaget her, hvor sammensætningen i besvarelsene ikke i samme grad afspejler sammensætningen i populationen.

Tabel 17-2: Baggrundskaraktistika for medarbejdere

Region	Andel i stikprøve	Population
Hovedstaden	39 pct.	31 pct.
Midtjylland	20 pct.	24 pct.
Nordjylland	7 pct.	11 pct.
Sjælland	16 pct.	13 pct.
Syddanmark	18 pct.	20 pct.
Stillingsbetegnelse	Andel i stikprøve	Population
Pædagog	32 pct.	45 pct.
Pædagogmedhjælper	36 pct.	47 pct.
Pædagogisk assistent/PGU	28 pct.	8 pct.
Andet	2 pct.	

Kilde: Egne beregninger på baggrund af data fra Kommunernes og Regionernes Løndatakontor. Populationsdata er trukket for september 2024.